

11. Drýz, V. A., Nihad Abdýlvahid Dîshad (2017), "Osobnosti poetapnogo otbora i prognozirovanie ýspeshnosti sportsmenov v mnogoletnem protsesse ih podgotovki", Naýkovii chasopis pedagogichnogo ýniversitetý imeni M. P. Drogomanova. Seria № 15 Naýkovo-pedagogichni problemi fizichnoí kýltýri // Fizichna kýltýra i sport. Zb.naýkovih prats. Vip. 4 (85). PP. 57 – 62.
12. Jerarden, L. (1971), "Bionika". M.: Mir, 232 p.
13. Zade, L. A. (1974), "Osnovy naýchnogo podhoda k analizý lojnyh sistem protsessov priniatia reshenii. Matematika segodnia". M.: Znanie, PP. 5-49.
14. Zade, L. A. (1976), "Poniatie lingvisticheskoi peremennoi i ego primenenie k priniatiý reshenia". M.: Mir, 165 p.
15. Kant, I. (1966), "Kritika sposobnosti sýjdenia. Soch". T.5. M.: Naýka, 238 p.
16. Kappa, E. (1977), "Osnovy filosofii tehnik" (Grunflinieneiner PHilosophie der Technik). Braýnshveig: George Westermann, 360 p.
17. Kette, A. (1913), "Sotsialnaia fizika ili opyt issledovaniia o razvitii chelovecheskih sposobnostei". v 2-h T. 1. Kiev: Kiev. komerch.in-t, 360 p.
18. Kýznetsov, V. N. (1989), "Nemetskaia klassicheskaia filosofia vtoroi poloviny XVIII nachala XIX veka": ých. posobie. M.: Vysshiaia shkola, 480 p.
19. Platonov, V. N. (2004), "Sistema podgotovki sportsmenov v olimpiiskom sporte". Obara teoriia i ee prakticheskie prilozhenia : ýcheb. dlia trenera vyssh. kvalif. K.: Olimpiiskaia literatýra, 808 p.
20. Platonov, V. N. (2015), "Sistema podgotovki sportsmenov v olimpiiskom sporte". Obara teoriia i ee prakticheskie prilozhenia [ýchebnik dlia trenerov]: v 2 kn. K. : Olimp. lit., Kn. 1, 680 p.
21. Pýankare, A. (1983), "O naýke". M.: Naýka, 260 p.
22. Pýankare, A. (1974), "Izbrannye trýdy". T. 3. Matematika. Teoreticheskaiia fizika. M.: Naýka, 772 p.
23. Pýgach, Ia. I. (2013), "Osnovnye polozenia postroeniia semanticheskikh prostranstv dlia ýporiadochennogo predstavlenia rezýltatov issledovaniia" // Materialy za IX mejdýnarodnýý naýchno-prakticheskýý konferentsiý. Bdeeto vprosi otseta na naýkata. Sofiia: Bial Grad-BG, OOD, PP. 5-14.
24. Savelov, A. A. (1960), "Ploskie krivye, sistematika, svoistva, primenenia". Spravochnoe rýkovodstvo. M.: Fizmatlit, 294 p.
25. Samsonkin, V. N., Drýz, V. A., Feferovich, E. S. (2010,) "Modelirovanie v samoorganizýiyihsia sistemah". Donetsk: Izdatel Zaslavskii A. Íy., 104 p.
26. Haken, G. (1985), "Sinergetika ierarhiu neýstoichivostei v samoorganizýiyihsia sistemah i ýstroistvah". M.: Mir, 423 p.
27. Iager, R. Ronald (1986), "Nechetkie mnojestva i teoriia vozmojnostei. Poslednie dostizhenia". M.: Radio i sviaz, S. 40 – 51.
28. Galton, F. (1889), "Naturalinheritance". London.
29. Hirata, Kin-itsu and KaKu, Kanae. (1968), "The evaluating method of physique and physical fitness and practical application" Tokio and Kyoto.
30. Sheldon, William H. (1954), "Atlas of men". New York: Harper and Brothers.

Базильчук О. В.

Хмельницький національний університет

Базильчук В. Б.

Хмельницький національний університет

РЕАЛІЗАЦІЯ АКМЕОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про відсутність чітких теоретичних і методичних підходів, єдиної думки науковців про професійну підготовку майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, що не дозволяє в повному обсязі осмислити її як цілісну педагогічну систему. Автор припускає, що застосування акмеологічного підходу, як одного з універсальних методологічних орієнтирів, у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, орієнтує студентів на постійне самовдосконалення і здатність до самореалізації, саморегуляції і самоорганізації, забезпечує їх розвиток у процесі формування професійної компетентності з метою досягнення вершини професіоналізму.

Ключові слова: акмеологічний підхід, професійна підготовка, майбутні фахівці з фізичного виховання та спорту.

Базильчук О. В. Реализация акмеологического подхода в профессиональной подготовке будущих специалистов по физическому воспитанию и спорту. Анализ психолого-педагогической литературы свидетельствует об отсутствии четких теоретических и методических подходов, единого мнения специалистов о профессиональной подготовке будущих специалистов по физическому воспитанию и спорту, не позволяет в полном объеме осмыслить ее как целостную педагогическую систему. Автор предполагает, что применение акмеологического подхода как одного из универсальных методологических ориентиров в процессе профессиональной подготовки будущих специалистов по физическому воспитанию и спорту, ориентирует студентов на постоянное самосовершенствование и способность к самореализации, саморегуляции и самоорганизации, обеспечивает их развитие в процессе формирования профессиональной компетентности целью достижения вершины профессионализма.

Ключевые слова: акмеологический подход, профессиональная подготовка, будущие специалисты по физическому воспитанию и спорту.

Bazylichuk OV. Implementation of the acmeological approach in the professional training of future specialists in physical education and sport. The analysis of psychological and pedagogical literature shows the lack of clear theoretical and methodological approaches, the unanimous opinion of specialists on the professional training of future specialists in physical education and sports, which does not allow comprehensively comprehend it as a holistic pedagogical system. The author suggests that the use of the acmeological approach, as one of the universal methodological guidelines, in the process of training future specialists in physical education and sport, orientates students to constant self-improvement and the ability to self-realization, self-regulation and self-organization, ensures their development in the process of formation of professional competence with to achieve the peak of professionalism.

The purpose of the paper is to characterize the features of the implementation of the acmeological approach in the training of future specialists in physical education and sports.

The application of the acmeological approach in the training of future specialists in physical education and sports as a promising theoretical and methodological direction in higher physical education contributes to: the target orientation on the development of creative individuality and ensuring the success of each student; the development of the synergetic ability of the personality of the future specialist in physical education and sport (self-training - self-education and self-education, self-realization and self-improvement in rehabilitation activities - self-affirmation) as a systemic-acmeological criterion for the quality of higher physical education.

Key words: acmeological approach, professional training, future specialists in physical education and sports.

Постановка проблеми, аналіз останніх досліджень та публікацій.

У створенні прогресивних систем професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, які орієнтуються на інтелектуальний і креативний рівень розвитку особистості, значну роль відіграють процеси проектування і реалізації інтегрованих освітніх програм та технологій, що ґрунтуються на наукових ідеях та універсальних методологічних підходах до організації освітнього процесу.

Акмеологічна наука ставить за мету – комплексний розвиток особистості в умовах досягнення найвищих результатів у продуктивній діяльності. Найважливішою особливістю цього процесу є спрямованість у майбутнє, що засноване на реалізації принципу вершини, спрямованого на формування цільових установок особистості. Одним з напрямків розвитку акмеологічної науки є пошук і визначення закономірностей, механізмів, умов і чинників творчого розвитку особистості до рівня професіонала.

У сучасних дослідженнях О. Ю. Ажиппо, Е. С. Вільчовського, П. Б. Джурицького, М. В. Дутчака, Є. А. Захаріної, Л. І. Іванової, Р.П. Карпюка, О. С. Куца, А. В. Сватъєва, Л. П. Суценко, О. В. Тимошенка та ін., присвячених проблемам професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, значна увага приділяється питанням розробки змісту, форм і методів вищої фізкультурної освіти. Проте ми не виявили досліджень, в яких розкривається сутність та реалізація акмеологічного підходу у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту.

Формулювання мети дослідження. Мета статті полягає у характеристиці особливостей реалізації акмеологічного підходу у професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту.

Виклад основного матеріалу. У процесі оволодіння основними освітніми програмами підготовки бакалаврів і магістрів особливо підвищується роль акмеологічного підходу в обґрунтуванні умов удосконалення якості змісту вищої фізкультурної освіти.

Одним з таких універсальних, прогресивних і перспективних методологічних орієнтирів, який забезпечує цілеспрямованість і результативність досягнення вершин професіоналізму в системі «людина-людина» виступає акмеологічний підхід.

Сучасна акмеологічна теорія (О. Є. Антонова [1], О. О. Бодальов [2], А. О. Деркач і В. Г. Зазикін [3], Ю. В. Драгнев [4], І. І. Драч [5], Н. В. Кузьміна [6], А. О. Майборода [7], І. О. Ніколаєску [8]) глибоко висвітлює питання творчого розвитку особистості фахівця в оволодінні професією в єдності з проблемою підвищення якості його професійної діяльності.

О. О. Бодальов характеризує акмеологію як багатовимірний стан людини, що вимагає дослідження даного явища з позицій різних наук [2, с. 16]. У своїй науковій роботі вчений виділяє основні завдання акмеології: виявлення схожого і відмінного у різних людей, що домоглися видатних успіхів; з'ясування характеристик (якостей), які повинні бути сформовані у людини на різних етапах її розвитку і які можуть привести до успіху; дослідження механізмів і чинників, що впливають на розвиток людини і приводять її до успіху; висвітлення феноменології «акме»; спеціальне дослідження щодо професійних досягнень в зрілому віці; вивчення праці професіоналів екстракласу (виділення загального і специфічного для різних професій); зв'язок професійних досягнень з не професійною діяльністю; дослідження здібностей людини накопичувати різноманітний досвід і акумулювати його в конкретній діяльності; вивчення вищих досягнень в умовах роботи в колективі; створення методичного інструментарію для дослідження «акме» як окремої людини, так і трудових колективів [2, с. 16].

А. О. Деркач визначає акмеологію як галузь психологічної науки, яка виникла на перехресті природничих, суспільних і гуманітарних дисциплін, вивчає феноменологію, закономірності та механізми розвитку людини на у період її зрілості [3, с. 13]. На думку вченого, цей підхід дає змогу сформувати в майбутніх фахівців групу якостей, які характеризують позитивну тенденцію особистісного та професійного зростання студентів і спрямовані на розвиток особистості професіонала [3, с. 12].

На найвищому рівні узагальнення А. О. Деркач виділяє компоненти акмеологічної моделі конкурентоздатного фахівця, до яких відносить: професійну спрямованість, зміст якої складають інтереси, мотиви, ціннісні орієнтації, соціальна і професійна позиція; професійну компетентність, зміст якої складається зі знань, умінь, навичок, компетенцій, соціально значущих і

професійно важливих особистісних якостей і досвіду діяльності; психодинамічні якості особистості (рівень урівноваженості, емоційної стабільності, успішність формування умінь, навичок і компетенцій) [3, с. 48].

Як вважає А. О. Майборода, акмеологія як галузь знань про людину, вивчає саме «майстерність і культивування її вершинних акме-форм» [7, с. 256]. Вчений стверджує, що «акмеологічний підхід до змісту професійної освіти, технологій навчання у вищому навчальному закладі дозволяє значно підвищити якість освіти, оскільки він сприяє систематизації пізнавальних мотивів тих, хто навчається» [7, с. 256].

І. О. Ніколаєску вказує, що акмеологія (від давньогрецького акме – вершина) є «наукою про досягнення людиною найвищих вершин у життєдіяльності та самореалізації творчого потенціалу, який є основою загальнолюдських потенційних можливостей» [8, с. 4].

О. Є. Антонова дотримується тези про те, що «акмеологія останнім часом інтенсивно розвивається, істотно змінюючи акценти у сфері професійної підготовки і в системі неперервної освіти» [1, с. 17]. На її думку, «акмеологічний підхід є базисною узагальнюючою категорією, що передбачає сукупність принципів, прийомів і методів наукового дослідження, які дозволяють вивчати й вирішувати наукові та практичні проблеми в обсязі їх реального онтологічного буття» [1, с. 17].

І. І. Драч зазначає, що «перспективність акмеологічного підходу до формування професійної компетентності випускника вищого навчального закладу полягає в тому, що він орієнтує особистість на постійний саморозвиток і просування до вершин професійного, духовно-морального та фізичного розвитку, удосконалення професійно важливих особистісно-ділових якостей, творчого та інноваційного потенціалу, мотивації професійних досягнень» [5, с. 103].

Ю. В. Драгнєв вказує на те, що «підготовка фахівців, їх професійна і соціальна діяльність багато в чому залежать від знань, умінь і навичок, якими студенти оволоділи у процесі навчання у вищому навчальному закладі» [5, с. 11]. Вчений наголошує на тому, що «акмеологічний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури акцентує увагу на професійному зростанні в умовах інформаційно-освітнього простору» [5, с. 11]. Основною метою професійного розвитку особистості майбутнього вчителя фізичної культури виступає досягнення вершини професійної діяльності та адаптація до виробничих умов конкретного навчального закладу.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Застосування акмеологічного підходу у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту як перспективного теоретико-методологічного напрямку у вищій фізкультурній освіті сприяє: цільовій орієнтації на розвиток творчої індивідуальності і забезпечення успіху кожного студента; розвитку синергетичної здатності особистості майбутнього фахівця з фізичного виховання та спорту (самопідготовка – самовиховання і самоосвіта; самореалізація і самовдосконалення у реабілітаційній діяльності – самоствердження) як системно-акмеологічного критерію якості вищої фізкультурної освіти; мотивація досягнення вершин творчості в контексті формування професіоналізму; створення системи педагогічних умов організації творчої діяльності і забезпечення її якості; використання акмеологічних технологій як засобу керування якістю вищої фізкультурної освіти: проектування освітніх програм і реалізація їх варіативних форм організації навчання; аналізу та оцінювання якості взаємодії викладача і студентів у творчій діяльності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробленні та теоретичному обґрунтуванні концепції професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного та спорту.

Література

1. Антонова О. Є. Акмеологічний підхід до визначення сутності педагогічної обдарованості // Акмеологія – наука XXI століття: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конфер. / За ред. В.О. Огнєв'юка. – К. : Вид-во Київського університету імені Бориса Грінченка, 2011. – С. 17-22.
2. Бодалєв А. А. Вершина в розвитку зрелого человека: характеристики и условия достижения / А. А. Бодалєв. – М.: Флинта: Наука, 1998. – 168 с.
3. Деркач А. А. Акмеология Текст : [учеб. пособ.] / А. А. Деркач, В. Г. Зазыкин. – СПб. : Питер, 2003. – 256 с.
4. Драгнєв Ю. В. Проблеми професійного розвитку майбутнього вчителя фізичної культури в умовах інформаційно-освітнього простору: акмеологічний підхід / Ю. В. Драгнєв // Теорія та методика фізичного виховання. - 2010. - № 7. - С. 9-12.
5. Драч І. І. Акмеологічний підхід до формування професійної компетентності студентів у вищому навчальному закладі / І. І. Драч // Теорія та методика управління освітою: електронне наукове фахове видання. – 2009. – № 2. – С. 102-104.
6. Кузьміна Н. В. Акмеология качества профессиональной деятельности специалиста : [монография] / Н. В. Кузьміна, С. Д. Пожарский, Л. Е. Паутова. – СПб. ; Коломна ; Рязань, 2008. – 376 с.
7. Майборода А. О. Акмеологічні технології в підготовці майбутніх спеціалістів / А. О. Майборода // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: за матеріалами V Міжнар. наук.практ. конф. «Ціннісні пріоритети освіти: виклики XXI століття»: зб. наук. пр. / Луган. нац. пед. унт ім. Тараса Шевченка. [Луганськ] : ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2011. № 20 (231) жовт. 2011 : Педагогічні науки. – Ч. 5. – С. 256- 264.
8. Ніколаєску І. О. Практичні основи акмеологічного розвитку особистості в умовах освітньо-інформаційного простору: [навчально-методичний посібник] / І. О. Ніколаєску. – Черкаси : ОІПОПП, 2012. – 54 с.

literature

1. Antonova O. E. Akmeologiya approach to the definition of the essence of pedagogical giftedness / Akmeologiya - a science of the XXI century: Materials III Internat. sci. pract. confer / Ed. VO Ognevuyuk - K.: View of the Boris Grinchenko University of Kyiv, 2011. - P. 17-22.
2. Bodalev A. A. Topin in the development of an adult: characteristics and conditions of achievement / A.A Bodalev. - M.: Flint: Science, 1998. - 168 pp.
3. Derkach A. A. Akmeologiya Text: [study. way.] / AA Derkach, V.G. Zazykin. - St. Petersburg : Peter, 2003. - 256 pp.

4. Dragnev Yu.V. Problems of Professional Development of the Future Teacher of Physical Culture in the Information and Education Space: Acmeological Approach / Yu. V. Dragnev // Theory and Methods of Physical Education. - 2010. - No. 7. - P. 9-12.
5. Drach I. I. Akmeologiya approach to the formation of professional competence of students in higher education / I. I. Drach // Theory and methods of education management: electronic scientific professional edition. - 2009. - No. 2. - P. 102-104.
6. Kuzmina N.V. Akmeologiya quality of professional activity of a specialist: [monograph] / N.V. Kuzmina, S. D. Pozharsky, L. E. Pautova. - St. Petersburg ; Kolomna; Ryazan, 2008. - 376 pp.
7. Mayboroda A.O. Akmeologiya technologies in the training of future specialists / AO Mayboroda // Bulletin of the Luhansk National University named after Taras Shevchenko: on materials of V Tarpar.Sciences. conf. "Valuable Priorities of Education: Challenges of the 21st Century": Sb. sciences etc. / Lugansk nats ped un Taras Shevchenko. - [Lugansk]: LNU named after Taras Shevchenko, 2011. Number 20 (231), October. 2011: Pedagogical Sciences. - Ch. 5 - pp. 256-264.
8. Nikolaesko I.O. Practical bases of acmeological development of personality in the educational and informational space: [instructional manual] / I.O. Nikolayescu. - Cherkasy: OIPOP, 2012. - 54 p.

Гаєва С.О.

старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини

Гаєвий В.Ю.

старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини

Коцера Л.І.

старший викладач кафедри хортингу та реабілітації

Національний університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ФІТНЕС-ПРОГРАМ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ

У статті розглянуті основні фітнес-програми з використанням рухової активності аеробної спрямованості. Виявлено, що рухова активність сприяє підвищенню розумової та фізичної працездатності, позитивно впливає на психічне здоров'я та емоційний стан студентів. Описані популярні види фітнес-програм серед студентів СМГ. Автор показав, що використання різноманітних видів фітнесу підвищує емоційність занять, урізноманітнює, розширює можливості отримання необхідних результатів від тренувань, робить заняття привабливим для студентів.

Ключові слова: спеціальна медична група, студенти, фізичне виховання, фітнес, аеробіка, тренування.

С.А. Гаевая, В.Ю. Гаевой, А.В.Серветник. Использование современных фитнес-программ на занятиях физического воспитания студентов специальной медицинской группы. В статье рассмотрены основные фитнес-программы с использованием двигательной активности аэробной направленности. Выведено, что двигательная активность способствует повышению умственной и физической работоспособности, положительно влияет на психическое здоровье и эмоциональное состояние студентов. Описанные популярные виды фитнес-программ среди студентов СМГ. Автор показал, что использование различных видов фитнеса повышает эмоциональность занятий, разнообразит, расширяет возможности получения необходимых результатов от тренировок, делает занятия привлекательным для студентов.

Ключевые слова: специальная медицинская группа, студенты, физическое воспитание, фитнес, аэробика, тренировка.

Gaeva S., Gaevyy V., Servetnik A. The use of modern fitness programs in the classroom physical education of students of special medical group. The article deals with the main fitness programs using motor activity of aerobic orientation. The purposeful introduction of fitness technologies at physical education activities for the improvement of health, development and upbringing of youth is today one of the urgent tasks of modernizing curricula and programs of higher educational institutions. Attention is paid to the organization and method of conducting training sessions on physical education with students SMG. The structure of the fitness program can be subject to change depending on the purpose of the class, the level of physical condition of the program participants and other factors. It was found that motor activity contributes to mental and physical efficiency, positively affects the mental health and emotional state of students. The popular types of fitness programs among SMG students are described. In recent years, computer fitness programs have been developing intensively. Such a variety of fitness programs is determined by the desire to satisfy the various physical culture, sports and health interests of the general population. The author has shown that the use of various types of fitness increases the emotionality of classes, diversifies, broadens the possibility of obtaining the necessary results from training, makes the classroom attractive for students.

Key words: special medical group, students, physical education, fitness, aerobics, training.

Постановка проблеми. Популярність оздоровчих занять стрімко зростає з кожним роком. З появою нових видів фітнесу збільшується число бажаючих жити наповненим, активної, здоровим життям. Збільшується кількість і якість досліджень, удосконалюється техніка вправ і обладнання, змінюються і запити тих, хто займаються. Студентська молодь хоче знати, чому саме так, а не інакше треба тренуватися, хочуть слідкувати за своєю вагою і знати, як саме досягати поставлених перед собою цілей в програмі фізичної підготовки, вносити корисні зміни в спосіб життя [1,3].